

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: جزایری، سید حمید، ۱۳۴۲

عنوان و نام پدیدآور: دانش صرف/ سید حمید جزایری .

مشخصات نشر: قم: انتشارات نصاب، ۱۴۰۰

• مشخصات ظاهری: ۴۲۴ صفحه .

وضعیت فهرست نویسی: فیا

شماره ثبت: ۳۳۲-۳۳۲-۵۳۲-۹۶۴-۹۷۸

موضوع: زبان عربی - صرف

موضوع: Arabic language - Morphology

رده بندی کنگره: PJ ۶۱۴/۵۴۰۲۱۴۰۰

رده بندی دیویی: ۴۹۲/۷۵-شماره کتاب شناسی: ۴۳۳۹۱/۶

ویراست ۱۴۰۰

دانش صرف

سید حمید جزایری

www.ketab.ir

دانش صرف

ویراست ۱۴۰۰

سید حمید جزایری

ناشر: انتشارات نصایح

ناشرهمکار: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه برادران

آماده سازی و صفحه بندی: سید علی اکبر ندائی جوان

نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۵۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۳-۵۳۲-۳۳۲-۳

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ تومان

از کلیه صاحب نظران، اساتید معزز و طلاب گرامی درخواست می‌شود ما را از نظریات خود نسبت به کتب مرکز تدوین متون از طریق پایگاه الکترونیکی www.DTADVJ.R مطلع فرمایند.

هرگونه تکثیر از تمام یا قسمتی از این اثر بصورت حروفچینی یا عکسبرداری، چاپ مجدد، چاپ افست، پلی کپی و انواع دیگر چاپ بدون اجازه کتبی ناشر شرعاً جایز نمی‌باشد و حق چاپ اثر منحصراً متعلق به انتشارات نصایح می‌باشد.

مرکز نشر و پخش

قسم | خیابان ارم | پاساژ قدس | طبقه همکف | واحد ۴۸

قسم | بلوار معلم | مجتمع ناشران | طبقه همکف | واحد ۱۰

تلفن سفارشات: ۰۲۵) ۳۱۶۵۶

سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۴۳۱۶۶۰

فروشگاه اینترنتی

www.nasayehpub.com

رایانامه

info@nasayehpub.com

فهرست مطالب

- سخن مرکز ۱۵
- مقدمه مؤلف ۱۷

مباحث مقدماتی

۱. مدخل ۲۲

۱. تعریف علم صرف ۲۲
۲. فایده علم صرف ۲۳
۳. موضوع علم صرف ۲۵
۴. مباحث علم صرف ۲۶
۵. تاریخچه علم صرف ۲۸
۶. تمایز علم صرف با سایر علوم ادبی ۲۹

۲. بناء کلمه ۳۲

۱. حروف اصلی و زائد ۳۲
۲. بناء و انواع آن ۳۴

۳. وزن ۳۷

۱. تعریف ۳۷
۲. قواعد عمومی وزن ۳۷
۳. کارکردهای وزن ۳۸
- مطالعه و تحقیق: تأملی در فایده و کاربرد وزن ۴۱

مبحث فعل

۴. فعل و تقسیمات آن ۴۲

۱. اصل فعل ۴۴

۲. تقسیمات فعل ۴۵
۳. صیغه های فعل ۴۶
۴. متصرف و غیر متصرف ۴۷
۵. معرب و مبنی ۴۸

۵. ماضی

۱. تعریف ۵۰
۲. شیوه ساخت صیغه ها ۵۰
۳. ضمیر و اقسام آن ۵۲
- مطالعه و تحقیق: معادل یابی انواع ماضی ۵۵

۶. مضارع

۱. تعریف ۵۷
۲. شیوه ساخت صیغه ها ۵۸
۳. ضمائر فعل مضارع ۶۰
۴. مضارع مرفوع، منصوب و مجزوم ۶۰
- مطالعه و تحقیق: مجاز در افعال ۶۴

۷. ابواب ثلاثی مجزّد

۱. ارتباط حرکت عین الفعل ماضی و مضارع ۶۶
۲. باب های ثلاثی مجزّد ۶۷
۳. معانی ابواب ۶۹

۸. امر

۱. تعریف ۷۲
۲. روش ساخت امر ۷۳
- مطالعه و تحقیق: اسم فعل ۷۹

۹. فعل مؤکّد

۱. نون تأکید و فعل مؤکّد ۸۰
۲. اقسام نون تأکید ۸۱

از دیر باز در حوزه های علمیه فراگیری ادبیات عربی و به طور خاص «صرف، نحو و بلاغت» مورد اهتمام ویژه بوده و آثار متعدد ارزشمندی به رشته تحریر درآمده است؛ ولی با توجه به لزوم حرکت روبه رشد و پس از بازنگری در نظام آموزشی و تدوین سرفصل ها در گروه های علمی و با حضور اساتید و صاحب نظران، ضرورت تدوین کتابی جدید روشن گردید که با عنوان «صرف و نحو» تقدیم به دانش پژوهان می شود.

گزارش مباحث و مباحثات تدوین کتاب

۱. این کتاب یک دوره کامل صرف در مرحله **شماره** است؛ از این رو باید پس از کتاب **صرف** که مربوط به مرحله **شماره** (مقدماتی) این علم است، فراگرفته شود. دروس کتاب، مجموعه منسجم و هدفمندی است که باید در مقام تدریس و امتحان، تمام اجزای آن مورد توجه باشد و در ادامه این کتاب، مباحث تکمیلی، در کتاب **صرف و نحو**، تألیف استاد فائزی نسب بیان خواهد شد. اساس کتاب حاضر، حلقه میانی - و البته اصلی - بین دو کتاب دیگر است و بدون فراگیری کتاب صرف کاربردی، حد نصاب لازم فراگیری صرف، حاصل نمی شود.

۲. در این مرحله از یک سو اصل بر **صرف** بوده است و از این رو سعی شده از بیان جزئیات کم ابتلاء پرهیز شود و از سوی دیگر ایجاد **صرف** و نیز نگاه **صرف** در مباحث مورد تاکید بوده است.

۳. در آغاز هر قسمت ضمن بیان مباحث اصلی درس، احیاناً ارتباط آن با دروس قبل بیان شده است. درخواست می شود اساتید گرامی در تدریس با بیان شیوای خود **صرف** را به دانش پژوهان بیان نموده و ارتباط هر درس با درس قبل و بعد را به خوبی برای فراگیر تبیین نمایند.